

WMO in het kader van de stelselwijziging

Hoe staat het ermee?

Gonny Hendriksen

Amersfoort, 2 juni 2005

CVZ

Inhoud presentatie

- Stelselwijziging: wat en waarom?
- Wat weten we van de WMO?
- Discussie over houdbaarheid AWBZ
- Wordt de burger er beter van?

Stelselwijziging (1)

- Belangrijkste wetten: AWBZ-ZVW-WMO
- Oorzaken stelselwijziging:
 - kostenontwikkeling in zorgverzekeringen
 - meer stroomlijning participatie
 - woud aan regels, ook subsidieregelingen
 - teveel loketten voor burger
- Opvatting kabinet:
 - eigen verantwoordelijkheid burger
 - lokaal wat lokaal kan
 - verzekerd wat verzekerd moet

Stelselwijziging (2)

- Dit leidt tot:
 - WMO:
 - maakt gemeenten verantwoordelijk voor ondersteuning burgers bij participatie in samenleving
 - ZVW:
 - verzekering voor op genezing gerichte zorg
 - AWBZ:
 - verzekering voor zorg voor zwaarste doelgroepen

WMO: wat weten we ervan?

- Doelstelling: MEEDOEN
- Uitgangspunten:
 - eigen verantwoordelijkheid
 - zoveel mogelijk voor eigen rekening
 - ondersteuning indien nodig
- Kenmerken
 - gemeenten verantwoordelijk
 - géén verzekering
 - prestatievelden
 - beleidsvrijheid
 - lokaal maatwerk, dus verschillen per gemeente

Prestatievelden (1)

- Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid
- Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen en van hun ouders
- Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
- Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers
- Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Prestatievelden (2)

- het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem t.b.v. het behoud van hun zelfstandig functioneren en hun deelname aan het maatschappelijk verkeer
- het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang
- het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, m.u.v. het bieden van psychosociale hulp bij rampen
- het bevorderen van verslavingsbeleid

Enige specifieke bepalingen uit WMO (1)

- géén aanspraak op maatschappelijke ondersteuning voor zover er een voorziening bestaat op grond van andere wet
- zorgplicht voor bij Amvb aangewezen individuele voorzieningen: tijdelijk!
- gemeenteraad maakt verordening met regels voor individuele voorzieningen
- B&W bepalen of er keuze is voor natura of PGB
- B&W publiceren jaarlijks prestatiegegevens

Enige specifieke bepalingen uit WMO (2)

- B&W schakelen zoveel mogelijk derden in voor het verlenen van maatschappelijke ondersteuning
- Gemeenteraad kan bepalen dat eigen bijdrage verschuldigd is
- Huishoudelijke verzorging: dit niet langer in AWBZ
 - lopende indicaties maximaal 1 jaar geldig na start WMO
 - B&W komen in plaats van zorgverzekeraar en betrokkene betaalt bijdrage aan B&W
 - Rechten en plichten m.b.t. PGB voor HV blijven ook maximaal 1 jaar bestaan

WMO: een verzameling

- Welzijnswet en Wet voorzieningen gehandicapten
- Delen Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
- Aantal subsidieregelingen uit AWBZ, zoals:
 - mantelzorgondersteuning
 - diensten bij wonen met zorg
 - zorgvernieuwingsprojecten GGZ
 - OGGZ
- Delen AWBZ
 - functie HV
 - Onderdelen van OB en AB
- Cliëntondersteuning gehandicapten: subsidie MEE

Houdbaarheid AWBZ: visie kabinet

- in AWBZ:
 - Langdurig verblijf met alle functies, ook voor psychiatrische doelgroep
 - behandeling, VP en PV voor ouderen en gehandicapten
 - indien klant wil afzien van opname deze zorg ook extramuraal (tot bepaald maximum)
- naar ZVW:
 - (behandeling, AB en VP voor psychiatrische doelgroep)
- naar WMO:
 - alle ondersteuning zonder verblijf (HV, OB, AB)
 - beschermd wonen, woningaanpassingen, hulpmiddelen, vervoer, mantelzorg en cliëntondersteuning

Houdbaarheid AWBZ: visie RVZ

- Rapport “Gemeente en zorg”: sterke WMO, gemeente heeft resultaatsverplichting
- In principe geen AWBZ meer nodig
- Indien kabinet AWBZ handhaaft: snel duidelijkheid over inhoud romp-AWBZ
- Vervolgadvies: WMO met compensatieplicht en alleen individuele voorzieningen
- Rapport “Van weten naar doen”: voor delen AWBZ
 - uitvoering door zorgverzekeraars (net als bij ZVW)
 - marktwerking: stimuleert kwaliteit
 - casemanagement voor chronisch zieken

Houdbaarheid AWBZ: visie CVZ (1)

- Rapport Toekomst AWBZ van augustus 2004: eveneens opdeling AWBZ over WMO en ZVW
 - bevordert zowel samenhang in de zorg als in de maatschappelijke ondersteuning
 - 2 wetten betekent: minder schotten, minder afwentelingsproblematiek, minder bureaucratie
 - cure en “zwaar verblijf”: ZVW, maatschappelijke ondersteuning (waaronder ook PV) en “licht verblijf”: WMO

Visie CVZ (2)

- Vervolgtraject: nadere uitwerking van splitsing
- Dilemma's:
 - splitising op basis aard functie
 - splitsing op basis van samenhang zorg (80/20 regel)
 - splitsing op basis van doelgroepen
- Nog geen eindproduct

Betekenis WMO voor burgers

- Kansen
 - meer samenhang op regionaal niveau
 - beter preventief beleid
 - lokale inspraak, lokaal maatwerk
- Risico's
 - gemeenten krijgen te weinig geld voor goede uitvoering
 - gemeenten zijn te klein om iets te regelen voor specifieke doelgroepen
 - géén verzekerd recht
 - afwenteling op AWBZ-verblijfszorg
 - willekeur bij gemeenten